opusdei.org

„Dilexi te“: 20 vět Lva XIV. o lásce k chudým

Papež nám připomíná, že láska „je zdrojem, který vyřeší strukturální příčiny chudoby“. V apoštolské exhortaci „Dilexi te“ Lev XIV. nabízí reflexi, která navazuje na encykliku „Dilexit nos“. K osobnímu rozjímání předkládáme několik základním myšlenek z tohoto listu.

15.01.2026

1. Drobná gesta. „Žádné gesto plné náklonnosti, ani to nejmenší, nebude zapomenuto, zvláště je-li určeno tomu, kdo žije v bolesti, osamění nebo nouzi.“ (DT 4)

2. V řádu Zjevení. „Nenacházíme se v řádu dobročinnosti, ale Zjevení; kontakt s tím, kdo není mocný ani urozený, je základní způsob, jak se setkat s Pánem dějin.“ (DT 5)

3. Boží srdce. „Proto když slyšíme volání chudých, jsme vyzváni se sjednotit s Božím srdcem, které je pozorné k potřebám svých dětí, zejména k těm nejpotřebnějším.“ (DT 8)

4. Mnoho forem chudoby. „Ve skutečnosti existuje mnoho forem chudoby: chudoba těch, kteří nemají prostředky k materiální obživě, chudoba těch, kteří jsou sociálně vyloučeni a nemají prostředky, jak by vyjádřili svou důstojnost a své schopnosti, chudoba morální a

duchovní, chudoba kulturní, chudoba těch, kteří se nacházejí v situaci osobní nebo sociální slabosti či křehkosti, chudoba těch, kteří nemají práva, prostor ani svobodu.“ (DT 9)

5. Kulturní transformace. „Konkrétní závazek vůči chudým je též nutné spojovat se změnou mentality, která může mít dopad na kulturní transformaci. Iluze štěstí plynoucího z pohodlného života totiž vede mnoho lidí k tomu, že pohlížejí na život založený na hromadění bohatství a na společenském úspěchu za každou cenu, jež se dosahuje i na úkor druhých za pomoci nespravedlivých sociálních myšlenek a politických a ekonomických systémů, které zvýhodňují silnější.“ (DT 11)

6. Evangelická mentalita. „Skutečnost, že je opovrhováno nebo zesměšňováno provozování charity,

jako by se jednalo o úchylku některých lidí a ne o těžiště poslání církve plné života, mě vede k myšlence, že je vždy nutné znovu číst Evangelium, aby nedošlo k tomu, že ho nahradíme světskou mentalitou.“ (DT 15)

7. **Radikální volba ve prospěch nejslabších.** „Tato preference (chudých) nikdy neznamená exkluzivitu nebo diskriminaci vůči jiným skupinám, to by v Božích očích bylo nemožné; chce zdůraznit jednání Boha, který soucítí s chudobou a slabostí celého lidstva a který chce nastolit království spravedlnosti, bratrství a solidarity, a zvláště stará o ty, kteří jsou diskriminováni a utlačováni, a žádá i nás, svou církev, o pevnou a radikální volbu ve prospěch nejslabších.“ (DT 16)

8. Odraz Boží lásky. „I v případech, kdy vztah k Bohu není explicitní, sám

Pán nás učí, že každý skutek lásky k bližnímu je určitým způsobem odrazem Boží lásky: „Amen, pravím vám, cokoliv jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali.“ (Mt 25,40; DT 26)

9. Velkorysost, dobro pro toho, kdo ji praktikuje. „Těm z nás, kteří nejsou nakloněni nezištným gestům, jsou lhostejní, Boží slovo ukazuje, že velkorysost vůči chudým je opravdovým dobrem pro toho, kdo ji praktikuje; když se tak vskutku chováme, Bůh nás zvláštním způsobem miluje.“ (DT 33)

10. Mimořádný přístup k Bohu. „Od prvních století církevní otcové viděli v chudých privilegovaný přístup k Bohu, zvláštní způsob, jak se s ním setkat. Láska k potřebným se nechápala jako pouhá morální ctnost, ale jako konkrétní vyjádření víry ve vtělené Slovo.“ (DT 39)

11. Po boku nemocných. „Křesťanská přítomnost u nemocných ukazuje, že spása není něco abstraktního, ale že je to konkrétní skutek.“ (DT 52)

12. Lidská práce. Jan Pavel II. „v encyklice Laborem exercens říká, že ‚lidská práce je klíč, pravděpodobně nejdůležitější, k celé sociální otázce‘.“ (DT 87)

13. Síla lásky. „Láska je síla, která mění realitu, je to autentická historická síla změny. Je zdrojem, na který se má odvolávat každé úsilí o ‚odstranění strukturálních příčin chudoby‘ a bez odkladu ho naplňovat‘.“ (DT 91)

14. Účinné svědectví. „Zájem o čistotu víry musí být spojen se zájmem o to, aby teologický život byl ve své celistvosti účinným svědectvím služby bližním, zejména chudým a utlačovaným.“ (DT 98)

15. Nechat se evangelizovat chudými. „Evidentně z tohoto úhlu pohledu vyplývá, že je třeba, abychom ‚se všichni nechali evangelizovat' chudými a všichni uznali ‚tajemnou moudrost, kterou nám Bůh chce skrze ně sdělit'. Chudí, kteří vyrostli v extrémní nejistotě, se naučili přežívat v nejtěžších podmínkách, důvěřovali Bohu s jistotou, že nikdo jiný je nebere vážně, pomáhali si navzájem v nejtemnějších chvílích a naučili se mnoho věcí, které uchovávají v tajemství svého srdce. Ti z nás, kteří podobné situace nezažili, život na hranici chudoby, mají jistě mnoho co čerpat z tohoto zdroje moudrosti, kterým je zkušenost chudých." (DT 102)

16. Cesta církevní obnovy. „Každá církevní obnova měla vždy jako prioritu přednostní péči o chudé, která se liší jak co do motivace, tak co

do stylu od činnosti jakékoli jiné humanitární organizace.“ (DT 103)

17. Tiší učitelé pokory. „Není vzácné, že bohatství nás zaslepí natolik, že si myslíme, že naše štěstí může být naplněno pouze tehdy, pokud se obejdeme bez druhých. Tehdy můžeme vidět v chudých mlčenlivé učitele, kteří obracejí naši pýchu a aroganci v patřičnou pokoru.“ (DT 108)

18. Solidární srdce. „Srdce církve je ze své podstaty solidární s chudými, vyloučenými a marginalizovanými, s těmi, kteří jsou považováni za ‚odpad‘ společnosti. Chudí jsou v centru církve, protože právě z ‚víry v Krista, který se stal chudým a vždy byl blízko chudým a vyloučeným, pramení starost o integrální rozvoj těch nejopomíjenějších ve společnosti‘. V srdci každého věřícího se nachází ‚potřeba naslouchat tomuto volání vycházející ze

samotného osvobozujícího působení milosti v každém z nás, a proto se nejedná o poslání vyhrazené jen některým‘.“ (DT 111)

19. Nedostatek duchovní péče. „Nemluvíme pouze o pomoci a o naplnění povinnosti vůči spravedlnosti. Věřící si musí být vědomi další formy nedůslednosti vůči chudým. Ve skutečnosti ‚nejhorší diskriminací, kterou chudí trpí, je nedostatek duchovní péče […]. Přednostní volbou vůči chudým musí být především péče náboženská, privilegovaná a přednostní‘.“ (DT 114)

20. Almužna jako setkání. „Je dobré věnovat poslední slovo almužně, která dnes nemá dobrou pověst, často dokonce i mezi věřícími. Nejenomže se nepraktikuje, ale navíc se jí opovrhuje. Na jedné straně stvrzuji, že nejdůležitější pomocí pro chudého člověka je podpořit ho v

získání dobré práce, aby si mohl vydělávat na živobytí způsobem, který by více odpovídal jeho důstojnosti, rozvíjel své schopnosti a své osobní úsilí nabízel druhým. Faktem je, že ‚absence práce je mnohem víc než jen nedostatek zdrojů nutných k životu‘. I tím práce je, ale práce znamená mnohem, mnohem více. Pracujeme-li, stáváme se více lidmi, naše lidství rozkvétá, mladí lidé dospívají, pouze když pracují. (…) Na druhé straně, když tato konkrétní možnost ještě neexistuje, nemůžeme riskovat, že člověka necháme napospas osudu bez toho, co je potřebné k důstojnému životu. A proto je almužna nezbytným momentem kontaktu, setkání a ztotožnění se s postavením druhých lidí.“ (DT 115)

pdf | dokument generován automaticky
z https://opusdei.org/cs-cz/article/dilexi-te-20-vet-lva-xiv-o-lasce-k-chudym/
(27.02.2026)